

Người Việt Nam tại Úc

Mai Viết Thủy

Nước Úc

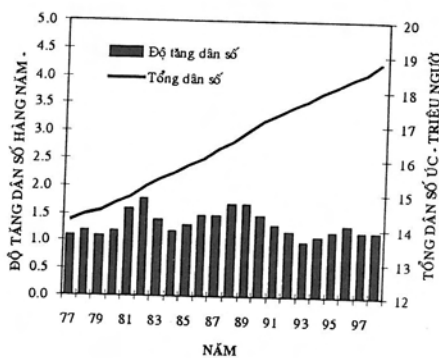
Nước Úc rộng 7 triệu 682 ngàn cây số vuông, diện tích đứng vào hàng thứ năm trên thế giới nhưng dân số chỉ có hơn 18 triệu người. Mật độ dân số Úc đứng vào hàng thấp nhất, 2,3 người trên mỗi cây số vuông, chỉ sau Mông Cổ (Mật độ 1,3 người/cây số vuông).

Trên phương diện hành chính, nước Úc chia thành 6 tiểu bang (State) và hai lãnh địa (Territory). Chính phủ trung ương đặt tại Thủ đô Canberra. Mỗi tiểu bang có chính phủ tiểu bang. Đơn vị hành chính tiếp theo và nhỏ nhất là "quận" (Council). Năm 1996, Úc có tất cả 677 quận. Chính phủ quận, tiểu bang và liên bang đều do dân trực tiếp bầu ra.

Nước Úc thuộc nhóm các nước có nền kinh tế nhỏ. Năm 1997 tổng kim ngạch quốc gia (Gross Domestic Product - GDP) là 540 tỉ Úc khoảng 380 tỉ Mỹ kim)

Dân số Úc qua 200 năm lịch sử

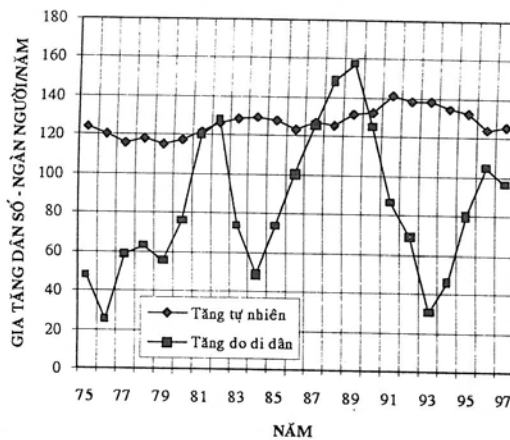
Năm 1788, số người định cư đầu tiên gồm 1.485 người đến Úc trong đoàn tàu được gọi là "Hạm Đội Thứ Nhất" (The First Fleet). Số dân định cư tăng lên 6 ngàn năm 1800, 200 ngàn năm 1840 và 400 ngàn năm 1850.

Hình 1: Độ tăng và tổng dân số Úc từ năm 1977 đến 1998.

Trong 30 năm từ 1889 đến 1919, dân số Úc tăng từ 3 đến 6 triệu và trong hai thập niên vừa qua, dân số Úc đã tăng thêm 4,6 triệu người (Hình 1).

Độ tăng dân số trung bình hàng năm là 1,4 phần trăm (Xem Hình 1) trong đó yếu tố di dân đóng một vai trò quan trọng. Độ thu nhận di dân từ nước ngoài tùy thuộc vào sự phát triển của nền kinh tế Úc và chính sách của chính phủ đương nhiệm. Trong vòng hai thập niên qua, số dân tăng tự nhiên (số sanh trừ số tử) là 2,7 triệu người trong lúc đó số di dân thực sự tăng 1,9 triệu người (Xem Hình 2).

Hình 2: Dân Số Úc Tăng Theo Tự Nhiên và Di Dân Từ Nước Ngoài, 1975 đến 1997.

Người Việt Nam tại Úc

Người có sinh quán tại Việt Nam đang sinh sống tại Úc (gọi tắt Người Việt tại Úc) là một trong những nhóm người di dân mới nhất đến định cư tại xứ này. Đến cuối tháng Sáu năm 1999, số người có sinh quán tại Việt Nam lên đến 170 ngàn người. Nếu cộng thêm gần 50 ngàn em bé sinh tại Úc có cha, mẹ hoặc cả cha lẫn mẹ là người Việt thì số người "gốc" Việt lên đến 220 ngàn người.

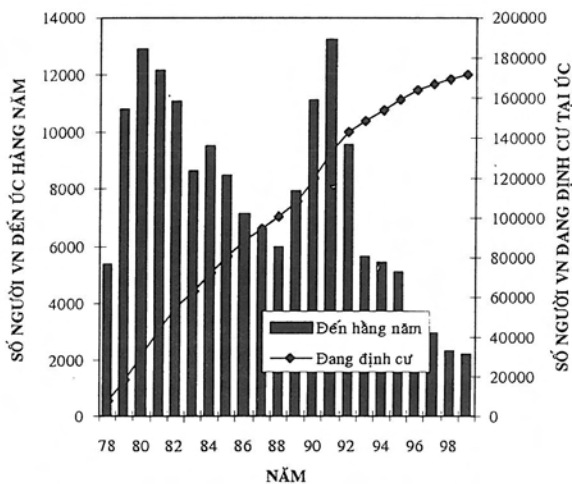
Trước năm 1975, hầu hết người Việt tại Úc là du học sinh Việt Nam qua chương

trình học bổng Colombo. Các học sinh này trở về nước sau khi tốt nghiệp. Số còn lại là thế tử của những người Úc đến Việt Nam làm việc và lập gia đình với người Việt Nam.

Vào giữa Thập niên 70 có khoảng 500 người Việt đang ở tại Úc trong số đó có khoảng 20 gia đình. Đứa bé đầu tiên được ghi nhận có cả cha lẫn mẹ là người Việt sanh tại Sydney năm 1970.

Trong khoảng thời gian 1975-76, Chánh phủ Whitlam giới hạn số người Việt vào Úc. Chỉ có gia đình cựu sinh viên Việt nam du học tại Úc và nhân viên Sứ quán Úc tại Sài Gòn đã ra khỏi Việt Nam mới được định cư tại Úc.

Sau khi thắng cử, chánh phủ Fraser cho phép nhiều người Việt vào định cư tại Úc. Đợt đầu từ năm 1978 với đại đa số người Việt đến từ những trại tỵ nạn và đợt thứ nhì từ năm 1989 với phần đông đi thẳng từ Việt Nam qua Chương trình Đoàn tụ Gia đình (Xem Hình 3).

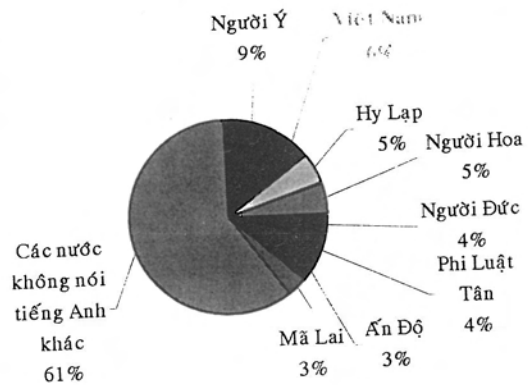

Hình 3: Người Việt Nam đến định cư tại Úc

Đến cuối tháng 6 năm 1998, tại Úc có tổng cộng 4,11 triệu người có sinh quán ngoài nước Úc trong đó có 1,60 triệu người đến từ những nước nói tiếng Anh (Anh, Mỹ, Gia Nã Đại và Tân Tây Lan).

Trong số di dân đến từ những nước

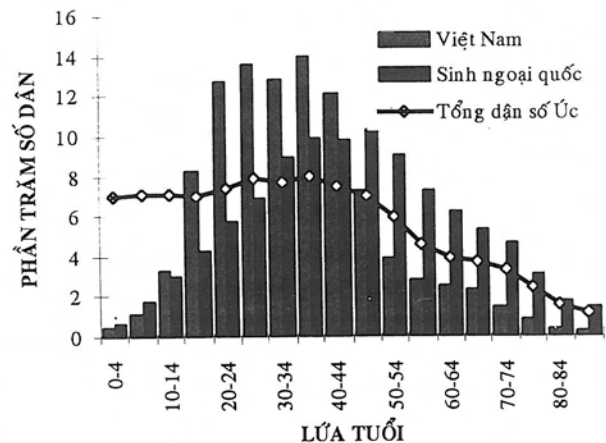
không nói tiếng Anh, người Việt đứng hàng thứ nhì sau Ý Đại Lợi (Italy) (Xem Hình 4).

Hình 4: Di dân đến Úc từ những nước không nói tiếng Anh.

Cộng đồng Việt nam tại Úc là một cộng đồng trẻ với năm mươi phần trăm dưới 35 tuổi, chỉ "già" hơn những người sinh tại Úc, Hồng Kông, Macau và Mã Lai. Hình 5 cho thấy là 81 phần trăm người Việt tại Úc ở trong khoảng tuổi từ 15 đến 50, cái tuổi được Nguyễn Công Trứ cho là "còn xài được":

Mười lăm trẻ, năm mươi già không kể

Hình 5: Phân phối tuổi của người Việt

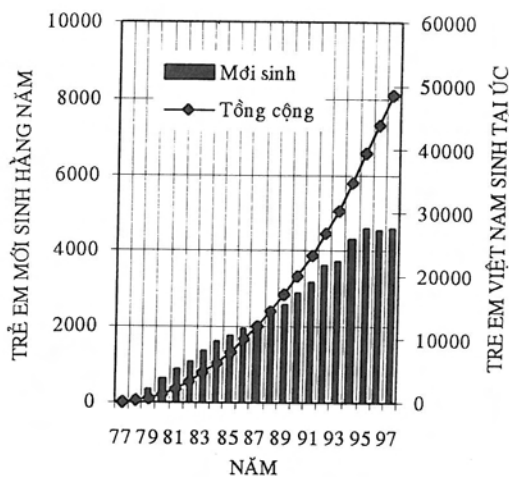
Thế hệ thứ hai

Trên phương diện chủng tộc, cộng đồng Việt nam tại Úc còn khá thuần nhất.

Năm 1994-95 có tất cả 1.963 đám cưới trong cộng đồng Việt Nam tại Úc trong đó 1.543 (78.6%) cả đôi vợ chồng là người Việt. Con số này giảm xuống còn 72% trong năm 1995-96.

Cấu tạo hôn nhân trên được phản ảnh rõ ràng qua thành phần các trẻ em có giòng máu Việt nam được sinh ra tại Úc. Năm 1997 trong số tổng cộng 4,505 em bé chào đời có mẹ Việt nam thì 4.059 (90%) em có cha cũng là người Việt. Trái lại, trong số 4.167 em bé có cha là người Việt thì chỉ có 3.667 (88%) em có mẹ cũng là người Việt.

Trong hơn hai thập niên qua, có khoảng 50 ngàn em bé có giòng máu Việt nam được sinh ra tại Úc (Xem Hình 6). Trong mấy năm gần đây, số trẻ em sơ sinh hằng năm có giòng máu Việt có vẻ không tăng. Lý do là một số trẻ em trong gia đình Việt nam sinh tại Úc trong thập niên 1970 đã có gia đình và có con. Những đứa bé này thuộc thế hệ thứ ba nên không được thống kê này ghi nhận.

Hình 6: Trẻ em có giòng máu Việt nam sinh tại Úc.

Người Việt tại Úc sống tập trung tại các thành phố lớn

Vì lý do ngôn ngữ, liên hệ gia đình, bè bạn và nhất là do tình đồng hương, đa số người Việt sống quây quần với nhau dù trong các thành phố lớn hoặc tại các vùng quê hẻo lánh.

Theo thống kê năm 1996, toàn quốc Úc có 150.956 người có sinh quán tại Việt nam. Sydney và Melbourne thu hút 113.978 người (hay 77%) (Xem Bảng A)

Bảng A: Phân phối người Việt tại các tiểu bang và thủ phủ tại Úc

Tiểu bang	Số người	%
New South Wales	61.093	40,5
Victoria	55.130	36,5
Queensland	10.988	7,3
South Australia	10.690	7,1
Western Australia	10.070	6,7
Tasmania	212	0,1
Northern Territory	541	0,4
Australian Capital Territory	2.232	1,5
Tổng Cộng tại Úc Châu	150956	100,0

Thành phố lớn (Thủ phủ)

Sydney	59.354	39,3
Melbourne	54.624	36,2
Brisbane	10.244	6,8
Adelaide	10.477	6,9
Perth	9.591	6,4
Hobart	156	0,1
Darwin	413	0,3
Canberra	2.232	1,5

Những khu phố (Postcodes) đông người Việt nhất là Cabramatta (Một số báo chí Úc còn gọi là Saigonmatta, 35 cây số về hướng Tây trung tâm thành phố Sydney), Kingspark (20 cây số về hướng Tây Bắc trung tâm thành phố Melbourne), Springvale (25 cây số về hướng Đông Nam trung tâm thành phố Melbourne) - Xem bảng B.

Trên phương diện mật độ có vài xóm

(Census Collector District - Dân số khoảng 400 người) mật độ người Việt lên đến bốn mươi tám phần trăm. Những khu phố có mật độ người Việt cao nhất là Cabramatta (26%), Springvale (21%) và Woodville Gardens (Adelaide - 20,2%) - Xem Bảng C.

Bảng B : Mười khu (Postcode) đông người Việt nhất tại Úc

Postcode	Tên vùng	Người Việt	%
1	2166 Cabramatta	13.633	26,0
2	3021 Kingspark	4.319	8,2
3	3171 Springvale	4.108	21,0
4	3020 Sunshine	3.607	11,2
5	2200 Bankstown	3.524	11,5
6	3011 Footscray	3.135	17,1
7	2176 Prairiewood	3.058	6,8
8	2165 Fairfield West	2.964	9,3
9	2204 Marrickville	2.855	10,3
10	3012 Footscray West	2.843	14,1

Bảng C : Mười khu và năm xóm có mật độ Người Việt cao nhất tại Úc

Postcode	Tên Khu phố	Người Việt	%
1	2166 Cabramatta	13.633	26,0
2	3171 Springvale	4.108	21,0
3	5012 Woodville Gardens	1.787	20,2
4	3066 Collingwood North	1.003	19,8
5	3019 Robinson	1.037	17,7
6	3011 Footscray	3.135	17,1
7	5010 Regency Park	772	16,0
8	2163 Villawood	2.041	15,3
9	2177 Bonnyrigg Heights	2.063	14,4
10	3012 Footscray West	2.843	14,1
Xóm (Census Collector District)			
1	2166 1321409	275	48,4
2	2166 1321408	256	45,2
3	2166 1321111	90	44,1
4	2166 1321310	226	42,7
5	2166 1321309	205	41,3

Cuộc sống của Người Việt tại Úc

Cũng như hầu hết các cộng đồng người Việt khác khắp nơi trên thế giới, cộng đồng Việt Nam tại Úc mang sắc thái một

cộng đồng trẻ với trên ba phần tư sinh trưởng tại Việt Nam.

Một điểm đặc biệt là trong khi hầu hết những nhóm di dân khác đến Úc để tìm một cuộc sống kinh tế tốt đẹp hơn thì đa số người Việt, trong thời điểm họ đến Úc, là vì lý do chính trị. Sự mất mát nhà cửa, sự nghiệp, ruộng vườn ... không phải là những yếu tố quan trọng trong đời họ nhưng khi ra đi phải để lại sau lưng gia đình, bạn hữu và quê hương là những điều làm họ băn khoăn và ray rứt !

Những khó khăn ban đầu

Cảm giác hân hoan ban đầu khi đặt chân đến "miền đất tự do" này thật ngắn ngủi. Gia đình dù ở trong các khách sạn dành cho di dân (hostels) hay chen chúc trong các căn phòng chật hẹp (flats hay apartments), mọi người đều thấy vui vẻ và hạnh phúc so với những năm tháng dài trong các trại tị nạn hay cuộc sống cơ cực tại Việt Nam.

Nhưng thời gian đó qua mau khi thực tế bắt buộc mọi người phải đương đầu với cuộc sống mới nơi xứ lạ quê người ! Có những người hội nhập vào xã hội Úc rất nhanh nhưng cũng có một số không nhỏ gặp khó khăn !

Những khó khăn lâu dài

Những khó khăn lâu dài đa số do bức rào ngôn ngữ và sự khác biệt về phong tục tập quán và cung cách làm việc. Kết quả của những sự xung đột này đôi khi đưa đến cảnh vợ chồng phân ly, gia đình tan nát !

Thành quả của nhiều người Việt

Trong quá trình trên hai mươi lăm năm lập nghiệp tại Úc, cộng đồng Việt Nam đã thành công trong hầu hết các lãnh vực. Những biểu tượng của sự thành công này gồm:

- *Học vấn của con cái* - Bằng mọi phương tiện, cha mẹ không ngừng giúp

sức, cổ võ và khuyến khích con em trên đường học vấn. Sự kiện có nhiều học sinh Việt Nam liên tục đậu cao trong các kỳ thi trung học hoặc trong các đại học có ảnh hưởng rất tốt trong quần chúng Úc.

- *Công ăn việc làm của cha mẹ* - Một số lớn người Việt đã thành công trong ngành nghề của họ từ những giáo sư đại học, công chức trong chính phủ liên bang hoặc tiểu bang, đại diện trong các hội đồng thành phố cho đến các chuyên gia và doanh gia trong các ngành kỹ nghệ hay trên thương trường.
- *Thành công của giới trẻ* - Giới trẻ Việt Nam ngoài những thành đạt trên đường học vấn và nghề nghiệp, nhiều người đã làm rạng rỡ cộng đồng Việt Nam với những giải thưởng như "Nhà khoa học trẻ nước Úc" (Young Australian Scientist), "Thanh niên Úc" (The Young Australian) v.v.

Bên cạnh những thành quả đó phải nói đến những tệ đoan hiện hữu trong cộng đồng Việt Nam như nạn hành hung vợ con, cờ bạc, gian lận các loại tiền trợ cấp an sinh xã hội (người lớn), mua bán và nghiện thuốc phiện, băng đảng dốt giọc, cướp bóc (giới thanh thiếu niên).

Thầy cô và cựu học sinh Petrus Ký

Sau gần một năm hoạt động, Hội Ái Hữu Petrus Ký (Úc châu) quy tụ được trên 110 cựu giáo sư và học sinh Petrus Ký. Cho đến nay chưa có một thống kê chính thức nào cho biết chắc chắn tổng số cựu giáo sư và học sinh Petrus Ký đang ở Úc, tuy nhiên theo sự phỏng đoán thì con số đó có thể lên trên 200.

Huynh trưởng trong số anh em là bác Trần Văn Lắm, môn sinh khóa đầu đầu tiên (1927) của Trường. Về phía giáo sư có 10 thầy và đặc biệt có Thầy Bùi Vĩnh Lập đã là học trò, thầy và hiệu trưởng của Trường.

Mai Viết Thủy (Tháng 10/1999)

LA MAIN

◀ Fashions ▶

*Chuyên bán quần áo thời trang
thích hợp cho mọi lứa tuổi*

* Mỗi tuần đều có mặt hàng mới *

Kính mời quý vị viếng thăm tiệm chúng tôi

ASHFIELD

Shop 55A, Level 4, Ashfield Mall
Ashfield, NSW 2131, Tel. (02) 9716 5740

FAIRFIELD

59 Ware Street, Fairfield, NSW 2165
Tel. (02) 9726 4820, Fax (02) 9823 7551